

Sparekassen

for Nørre Nebel og Omegn

CVR. NR. 66 67 10 11

Risikoreport

Pr. 31.12.2013

Risikorapport i henhold til Kapitaldækningsbekendtgørelsen

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen bilag 20 skal sparekassen offentliggøre oplysninger omkring sine finansielle risici og sine politikker for styring af finansielle risici.

Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn har vedtaget at offentliggøre disse oplysninger på sparekassens hjemmeside. Visse af oplysningerne er en gengivelse af oplysninger i sparekassens seneste årsrapport.

Risikostyring

Sparekassen er eksponeret over for forskellige typer af risici. Formålet med sparekassens politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Det overordnede princip for sparekassen er, at de risici, som opstår i forbindelse med driften nøje overvåges og holdes inden for de af bestyrelsen fastsatte rammer, og bestyrelsen modtager løbende rapportering herom. Sparekassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som til daglig påvirker virksomheden.

De væsentlige risikotyper i forbindelse med driften af Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn er kreditrisikoen på sparekassens udlån, markedsrisikoen på sparekassens egenbeholdning af værdipapirer og valuta samt likviditetsrisikoen.

Kreditrisikoen defineres som risikoen for, at der opstår tab som følge af debtors manglende overholdelse af en forpligtelse.

Markedsrisikoen defineres som risikoen for, at markedsværdien af en finansiel fordring ændres som følge af ændringer i rentesatser samt ændringer i værdipapir- og valutakurser.

Likviditetsrisikoen defineres som risikoen for at få vanskeligheder med at skaffe kapital til overholdelse af forpligtelser, efterhånden som de forfalder.

Sparekassens bestyrelse forholder sig ligeledes til områder som operationel risiko og IT-drift og -sikkerhed.

Kreditrisici

Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn tilstræber ved långivning at sikre en passende spredning på kunder og brancher, således at enkeltengagementer ikke udgør nogen risiko for sparekassens eksistens.

Sparekassens primære kundegrupper er privatkunder, landbrug samt små og mellemstore erhvervsvirksomheder og fordelingen heraf er i henhold til årsrapport for 2013 50 % til privatkunder, 49 % til erhverv og 1 % til offentlige myndigheder. Heraf udgør landbrugsengagementer 18 %, som er sparekassens største erhvervsgruppe.

Alle engagementer over 1 mio. kr. følges løbende på individuel basis. Øvrige udlån og garantier overvåges på gruppevis basis dog sådan, at når objektive indikatorer viser, at der kan opstå et konkret problem med et engagement, bliver disse ligeledes vurderet individuelt. Sparekassen klassificerer kunderne i grupper i overensstemmelse med den risiko, der vurderes at være forbundet med lån til netop denne kunde.

Koncentrationen af store engagementer, det vil sige enkelt engagementer der overstiger 10 % af sparekassens kernekapital, er ultimo 2013 opgjort til 0 %.

Markedsrisici

Sparekassens grundlæggende politik vedrørende markedsrisikoen er, at sparekassen aldrig vil påtage sig markedsrisici, der kan få indflydelse på sparekassens handlefrihed mv. I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for den risiko, sparekassen må påtage sig indenfor de forskellige risikotyper. Bestyrelsen modtager jævnlig rapportering om udviklingen i markedsrisikoen. Det indgår i risikovurderingen, at der skal være et fornuftigt og velafbalanceret forhold mellem risici og afkast.

Renterisiko

Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning, og er udtryk for det tab eller den gevinst, der opnås ved en ændring af renten på de finansielle markeder på 1 procentpoint. Den overvejende renterisiko udgøres af sparekassens beholdning af obligationer. Sparekassen fortager løbende afdækning af renterisikoen. Renterisikoen er ultimo 2013 opgjort til 3,7 % af sparekassens kernekapital, svarende til 7,8 mio. kr. Værdien af sparekassens obligationsbeholdning udgør 1.255 mio. kr. pr. 31.12.2013 mod 1.243 mio. kr. ultimo 2012.

Aktierisiko

Sparekassens beholdning af aktier omfatter børsnoterede aktier og investeringsforeninger. Herudover har sparekassen unoterede aktier i en række sektorselskaber (strategiske samarbejdspartnere i pengeinstitutsektoren). Værdien af sparekassens samlede aktiebeholdning udgør 64 mio. kr. ultimo 2013, hvoraf sektoraktier udgør 44 mio. kr. Det tilstræbes, at beholdningen af børsnoterede aktier sikres en passende spredning ved køb af enkeltaktier.

Valutarisiko

Sparekassens valutarisiko består af beholdningen af kontant rejsevaluta, aktier og obligationer i udenlandsk valuta samt futures. Sparekassens primære valutaeksponering er i euro. Øvrige valutaer er uvæsentlige. Sparekassen foretager løbende afdækning af valutarisikoen. Sparekassens bestyrelse har fastsat rammer for hvor stor andel af basiskapitalen, valutarisikoen må udgøre.

Likviditetsrisiko

Sparekassens likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, likvide værdipapirer, samt tilstrækkelige kreditfaciliteter. Det er sparekassens mål, at kundernes indlån i væsentlig omfang skal finansiere kundeudlånene.

Sparekassen har p.t. ikke optaget finansiering hos andre kreditinstitutter, men har dog mulighed for at gøre brug af bevilget kreditfacilitet.

Likviditetssituationen har i hele 2013 været meget tilfredsstillende, og sparekassens likviditetsreserver ultimo 2013 viser en overdækning i henhold til lovkravet på 545 %. Ledelsen vurderer således, at sparekassens likviditetsreserver er tilstrækkelige.

Sparekassen følger likviditetsudviklingen nøje med en fremskrivning af udviklingen i både et budgetteret scenarium og et stresset scenarium. Likviditeten styres ved anvendelse af likviditetsmodel udviklet af Lokale Pengeinstitutter. Resultatet af likviditetsstyringen rapporteres månedligt til sparekassens direktion og bestyrelse. Den fremskrevne likviditetsudvikling vurderes af ledelsen som værende meget tilfredsstillende.

Operationelle risici

Sparekassen er opmærksom på, at medarbejderne udgør en vigtig ressource, og vurderer løbende risikoen for at miste nøglemedarbejdere. I disse overvejelser indgår behovet for outsourcing af arbejdsopgaver, som den enkelte nøglemedarbejder bestrider. Herudover søger sparekassen i videst muligt omfang at uddanne medarbejdere på områder, hvor det vurderes, at sparekassen har den største afhængighed.

Der er udarbejdet IT-sikkerhedspolitik og nødplaner, hvorved tab i tilfælde af manglende IT faciliteter eller anden lignende krisesituation kan begrænses.

Sparekassen har etableret en compliancefunktion, der skal medvirke til at sikre, at vi til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav.

Sparekassen arbejder pt. med modeller og metoder som led i de nye kapitaldækningsregler. Det er sparekassens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Basiskapital

Opgørelse af basiskapital	1000 kr.
1. Kernekapital	
Overført overskud eller underskud	215.780
2. Primære fradrag i kernekapital	
Udsudte aktiverede skatteaktiver	-1.520
3. Kernekapital efter primære fradrag	214.260
4. Hybrid kernekapital	
5. Kernekapital inklusiv hybrid kernekapital efter primære fradrag	214.260
6. Andre fradrag	
Halvdelen af summen af kapitalandele m.v. > 10 pct.	-3.388
Overskydende fradrag	-351
7. Kernekapital, inkl. hybrid kernekapital, efter fradrag	210.521
8. Supplerende kapital	
Opskrivningshenslæggelser	3.037
9. Medregnet supplerende kapital	3.037
10. Basiskapital før fradrag	213.558
11. Fradrag i basiskapital:	
Halvdelen af summen af kapitalandele m.v. > 10 pct.	-3.388
Modregning af det overskydende fradrag	351
12. Basiskapital efter fradrag	210.521

Solvenskrav og den tilstrækkelige kapital

Opgørelse og beskrivelse findes i en selvstændig rapport på hjemmesiden.

Modpartsrisiko

Sparekassen anvender markedsværdimetoden for modpartsrisiko til at opgøre eksponeringernes størrelse og risikovægtning for afledte finansielle instrumenter, der er omfattet af definitionen i kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 17.

Ved markedsværdimetoden indgår markedsværdien af kontrakter med positiv markedsværdi og hovedstolene af samtlige kontrakter i kapitaldækningsopgørelsen. Markedsværdien af kontrakterne indgår med vægtene for de pågældende kontraktors restløbetid, og med vægten for de pågældende modparter.

I forbindelse med sparekassens fastsættelse af den tilstrækkelige basiskapital holdes kapital svarende til 8% af den positive markedsværdi af derivater.

I sparekassens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi således at det sikres at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

Kreditrisiko og udvandringsrisiko

Sparekassen følger bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber med hensyn til regnskabsmæssige definitioner af misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer. På den baggrund henvises til §§ 51-54 i regnskabsbekendtgørelsen, vedrørende anvendte metoder til værdiregulering og nedskrivninger af udlån og tilgodehavender. Det betyder, at der på balancedagen foretages en vurdering af, om der er objektiv indikation for at sparekassens udlån og tilgodehavender er værdiforringede. Individuelle vurderinger foretages i overensstemmelse med § 52 i regnskabsbekendtgørelsen for alle udlån. Gruppevisse vurderinger foretages i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens § 53 for alle sparekassens udlån, der ikke er individuel nedskrevet.

Den samlede værdi af sparekassens eksponeringer efter nedskrivninger og før hensyntagen til kreditrisikoreduktioner er 2.281 mio. kr.

Eksponeringernes gennemsnitlige værdi	1.000 kr.
Eksponeringer mod institutter	876.646
Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder	567.695
Eksponeringer mod detailkunder	701.348
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	129.662
Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk	6.053

Fordeling af krediteksponeringernes restløbetid:

1.000 kr.	Anfordring	0 – 3 mdr.	3 mdr. – 1 år	1 – 5 år	Over 5 år
Institutter	0	44.883	0	688.016	143.747
Erhvervsvirksomheder	9.070	39.439	87.460	262.747	168.979
Detailkunder	23.042	41.218	125.385	251.331	260.371
Sikret ved pant i fast ejendom	6.187	6.234	32.555	46.843	37.843
Restancer eller overtræk	4.337	0	323	312	1.081

Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher:

1.000 kr.	Udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget nedskrivninger/hensættelser	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Individuelt vurderede udlån/garantier			
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	125.171	76.322	10.637
Industri og råstofudvinding	3.537	2.777	0
Bygge- og anlæg	20.789	16.116	6.964
Handel	7.097	5.494	1.384
Transport, hoteller og restauranter	15.559	4.202	423
Fast ejendom	9.955	8.506	1.029
Øvrige erhverv	6.251	3.802	1.131
I alt erhverv	188.359	117.219	21.568
Private	45.408	36.369	1.538
I alt individuelt vurderet	233.767	153.588	23.106
Gruppevis vurderede udlån/garantier			
Erhverv	167.655	602	344
Private	318.337	569	352
I alt gruppevis vurderet	485.992	1.171	696

Bevægelser på værdiforringede fordringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger:

1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger/-hensættelser		Gruppevis nedskrivninger/-hensættelser	
	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer	140.544	5.447	475	0
Bevægelser i året				
1. Valutakursregulering	0	0	0	0
2. Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	34.398	0	696	0
3. Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	5.794	5447	0	0
4. Andre bevægelser	4.161	0	0	0
5. Værdiregulering af overtagne aktiver	0	0	0	0
6. Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	19.721	0	0	0
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	153.588	0	1.171	0

Eksponeringer i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen

Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Sparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordeles aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Sparekassen har udover aktier i sektorselskaber aktier i selskaber i lokalområdet. Disse aktier er anskaffet ud fra et ønske om at støtte initiativer i lokalområdet, og sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen og reguleringer i den bogførte værdi af aktierne tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Samlet bogført værdi i 1.000 kr.

Sektoraktier	43.718 kr.
Øvrige aktier	<u>364 kr.</u>
I alt	<u>44.082 kr.</u>

Samlet avance i 1.000 kr.

	Urealiseret	Realiseret	I alt
Sektoraktier	2.029 kr.	780 kr.	2.809 kr.
Øvrige aktier	<u>-48 kr.</u>	<u>2 kr.</u>	<u>-46 kr.</u>
I alt	<u>1.981kr.</u>	<u>782 kr.</u>	<u>2.763 kr.</u>

Eksponeringer for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen

Sparekassen har ingen væsentlige fastforrentede indlån og udlån, hvilket gør at sparekassens renterisiko er minimal.